VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2016. gada 15. septembrī*

Piekļuve dokumentiem — Regula (EK) Nr. 1049/2001 — Dokumenti, kuri izstrādāti, veicot sagatavošanas darbus, lai pieņemtu direktīvu par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu — Piekļuves atteikums — Izņēmums saistībā ar tiesvedību un juridisko konsultāciju aizsardzību — Izņēmums saistībā ar lēmumu pieņemšanas procesa aizsardzību — Sevišķas sabiedrības intereses

Lieta T-796/14

Philip Morris Ltd , Ričmonda [*Richmond*] (Apvienotā Karaliste), ko pārstāv *K. Nordlander* un *M. Abenhaïm*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *J. Baquero Cruz* un *F. Clotuche-Duvieusart*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību, kura pamatota ar LESD 263. pantu un kurā lūgts atcelt Komisijas 2014. gada 24. septembra lēmumu *Ares* (2014) 3142109, ciktāl prasītājai tika liegta pilnīga piekļuve pieprasītajiem dokumentiem, izņemot tajos ietvertos grozītos personas datus.

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs D. Gracijs [*D. Gratsias*], tiesneši M. Kančeva [*M. Kancheva*] un K. Veters [*C. Wetter*] (referents),

sekretārs L. Gžegorčiks [*L. Grzegorczyk*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2016. gada 21. janvāra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 Ar 2014. gada 22. janvāra vēstuli prasītāja, *Philip Morris Ltd*, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulu (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV 2001, L 145, 43. lpp.) nosūtīja Eiropas Komisijas ģenerālsekretariātam vairākus pieteikumus par piekļuvi dokumentiem.

2 Šie visi pieteikumi attiecās uz likumdošanas procedūru, kuras rezultātā tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa Direktīva 2014/40/ES par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tabakas un saistīto izstrādājumu ražošanu, noformēšanu un pārdošanu un ar ko atceļ Direktīvu 2001/37/EK (OV 2014, L 127, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "TID").

3 Ar 2014. gada 21. februāra vēstuli Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts (ĢD) informēja prasītāju, ka, ņemot vērā attiecīgo dokumentu apjomu, tas nespēj atbildēt Regulas Nr. 1049/2001 7. panta 1. punktā paredzētajā termiņā, un piedāvāja saskaņā ar Regulas Nr. 1049/2001 6. panta 3. punktu rast risinājumu.

4 Ar 2014. gada 10. marta vēstuli prasītāja pieņēma Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta priekšlikumu, kurā bija ierosināts pieprasīto dokumentu sadalījums dažādās daļās. Tomēr tā šo priekšlikumu noraidīja, ja tas nozīmētu, ka rezultātā tā nesaņemtu atbildi par visiem dokumentiem, uz kuriem attiecas šis pieteikums, līdz 2014. gada 25. aprīlim.

5 Ar 2014. gada 21. marta vēstuli Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta D4. nodaļas "Cilvēkcilmes vielas un smēķēšanas apkarošana" vadītāja norādīja, ka prasītājas piedāvātais termiņš neesot saprātīgs, precizējot, ka iestādei esot iespēja līdzsvarot, pirmkārt, intereses attiecībā uz publisku piekļuvi dokumentiem un, otrkārt, no tā izrietošo darba apjomu, lai šajos konkrētajos gadījumos aizsargātu labas pārvaldības intereses. Viņa arī minēja, ka visīsākajā termiņā pie šā jautājuma vēl atgriezīsies, lai noteiktu turpmākos posmus un piemērojamos termiņus.

6 Ar 2014. gada 2. aprīļa vēstuli Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta direktore atbildēja uz dažiem pieteikumiem par piekļuvi dokumentiem un informēja prasītāju, ka viņa izskatīs pieteikumus par citiem dažādās daļās identificētiem dokumentiem.

7 Ar 2014. gada 23. aprīļa vēstuli prasītāja atgādināja Komisijai, ka, ja nav pieņemama risinājuma, tad Komisijai esot saistošs Regulas Nr. 1049/2001 7. panta 1. punktā paredzētais termiņš, precizējot, ka tā ir sev paturējusi tiesības celt prasību gadījumā, ja 2014. gada 1. maijā šie pieteikumi vēl nebūtu izskatīti. Prasītāja arī lūdza nedaudz mainīt daļu prioritātes kārtību, un Komisija attiecībā uz lielu daļu dokumentu tam piekrita.

8 Ar 2014. gada 15. maija sākotnējo atbildi Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts attiecībā uz dokumentiem, kuri ietverti 1. daļā (kopā 39 dokumenti), 3. daļā (24 dokumenti) un 5. daļā (kopā 5 dokumenti), piešķīra pilnīgu piekļuvi lielākajai daļai minēto dokumentu (kuros personas dati bija izsvītroti). ĢD norādīja, ka 2. un 4. daļas dokumenti, kā arī daļa no 3. daļas dokumentiem vēl tiekot pārbaudīti. Attiecībā uz 1. vai 3. daļā ietvertiem 13 dokumentiem Komisija piešķīra daļēju piekļuvi. Atteikums piešķirt pilnīgu piekļuvi tika pamatots ar (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkta otrajā daļā paredzēto) lēmumu pieņemšanas, (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrajā ievilkumā paredzēto) juridisku konsultāciju, (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta trešajā ievilkumā paredzēto) starptautisko attiecību, (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā paredzēto) fiziskas vai juridiskas personas komerciālo interešu, kā arī (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzēto) personu privātās dzīves un neaizskaramības aizsardzību.

9 Ar 2014. gada 6. jūnija vēstuli prasītāja iesniedza Komisijai atkārtotu pieteikumu, lūdzot pilnīgu piekļuvi 13 dokumentiem, kuriem Komisija bija piešķīrusi tikai daļēju piekļuvi.

10 2014. gada 1. jūnijā Komisijas ģenerālsekretariāts saskaņā ar Regulas Nr. 1049/2001 8. panta 2. punktu atbildes sniegšanai noteikto termiņu pagarināja par 15 darba dienām.

11 2014. gada 23. jūlijā prasītājai tika nosūtīta otra pagaidu atbilde.

12 2014. gada 24. septembrī Komisija, atbildot uz atkārtoto pieteikumu, pieņēma Lēmumu *Ares* (2014) 3142109 (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"), ar kuru atteica pilnīgu piekļuvi sešiem no 13 dokumentiem, uz kuriem attiecās atkārtotais pieteikums.

13 Šis atteikums tika pamatots ar nepieciešamību nodrošināt:

— attiecībā uz dokumentiem Nr. 1 un Nr. 3 līdz Nr. 7 – personas privātās dzīves un neaizskaramības aizsardzību (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunkts);

— attiecībā uz dokumentu Nr. 1 – juridisku konsultāciju aizsardzību (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrais ievilkums);

— attiecībā uz dokumentiem Nr. 3 līdz Nr. 7 – tiesvedības aizsardzību (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrais ievilkums);

— attiecībā uz dokumentiem Nr. 1 un Nr. 3 līdz Nr. 7 – lēmumu pieņemšanas aizsardzību (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkta pirmā daļa);

— pakārtoti – attiecībā uz dokumentiem Nr. 1 un Nr. 3 līdz Nr. 7 – lēmumu pieņemšanas aizsardzību (Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkta otrā daļa).

14 Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka neesot tādu pietiekamu sevišķu sabiedrības interešu Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta beigu un šīs pašas regulas 4. panta 3. punkta pirmās un otrās daļas izpratnē, kas pamatotu to, ka dokumenti tomēr tiek izpausti.

15 Visbeidzot, piemērojot Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 6. punktu, Komisija piešķīra pilnīgu piekļuvi dokumentiem Nr. 2 un Nr. 8 līdz Nr. 13 un daļēju plašāku piekļuvi dokumentiem Nr. 1 un Nr. 3. Tā uzskatīja, ka papildu daļēja piekļuve pārējiem dokumentiem (Nr. 1 un Nr. 3 līdz Nr. 7) neesot iespējama, jo minētajos dokumentos aizklātās teksta daļas, kā jau tas ir ticis paskaidrots, esot minētie izņēmumi.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

16 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 4. decembrī, prasītāja cēla šo prasību.

17 2015. gada 16. martā Komisija iesniedza iebildumu rakstu.

18 Saskaņā ar Vispārējās tiesas 1991. gada 2. maija Reglamenta 47. panta 1. punktu Vispārējā tiesa (astotā palāta) nolēma, ka otrreizēja procesuālo rakstu apmaiņa nav vajadzīga.

19 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Vispārējā tiesa (astotā palāta) nolēma sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

20 Ar 2015. gada 11. novembra rīkojumu Vispārējā tiesa saskaņā ar tās Reglamenta 91. panta c) punktu uzdeva Komisijai iesniegt pieprasīto dokumentu kopiju un norādīja, ka saskaņā ar minētā reglamenta 104. pantu šie dokumenti netiks darīti zināmi prasītājai. Komisija šo rīkojumu izpildīja noteiktajā termiņā.

21 Ar Vispārējās tiesas astotās palātas priekšsēdētāja 2015. gada 16. decembra rīkojumu lietas T-796/14, T-800/14 un T-18/15 tika apvienotas mutvārdu procesā atbilstoši Reglamenta 68. panta 1. punktam.

22 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2016. gada 21. janvāra tiesas sēdē.

23 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atzīt prasību par pieņemamu;

— atcelt apstrīdēto lēmumu, ciktāl ar to atteikta pilnīga piekļuve prasības pieteikumā uzskaitītajiem dokumentiem Nr. 1 un Nr. 3 līdz Nr. 7, izņemot datus par personas privātās dzīves un neaizskaramības aizsardzību;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

24 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

25 Prasības pamatošanai prasītāja izvirza trīs pamatus, ar kuriem attiecīgi tiek apgalvota, pirmkārt, pienākuma norādīt pamatojumu neizpilde, otrkārt, Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrā ievilkuma pārkāpums un, treškārt, šīs regulas 4. panta 3. punkta pārkāpums.

Par pirmo pamatu, ar kuru tiek apgalvota pienākuma norādīt pamatojumu neizpilde

26 Prasītāja pārmet Komisijai, ka tā neesot pamatojusi daļējas piekļuves atteikumu. Proti, vispirms Komisija atteikuma pamatošanai esot izvirzījusi vispārīgus argumentus, neprecizējot katra atteikuma atbilstīgos pamatus un faktiskos apstākļus. Otrkārt, attiecībā uz jautājumu, vai esot bijušas sevišķas sabiedrības intereses, tā vietā, lai attiecībā uz katru pamatu līdzsvarotu prasības, Komisija esot sniegusi vienu un to pašu vērtējumu visiem dažādajiem pamatiem un dokumentiem. Līdz ar to apstrīdētais lēmums esot jāatceļ. Tālāk, piemērojot Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otro ievilkumu, apstrīdētajā lēmumā neesot paskaidrots, vai attiecībā uz katru atklāto teksta daļu norādītais pamatojums attiecoties uz "juridisku konsultāciju" vai "tiesvedību". Visbeidzot, pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips nevar būt atbilstīgs, runājot par piekļuvi ar likumdošanas procesu saistītiem dokumentiem.

27 Komisija apstrīd šo argumentu pamatotību.

28 Sākotnēji ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formāla prasība, kas ir jānošķir no pamatu pamatotības jautājuma, jo tas attiecas uz strīdīgā akta likumību pēc būtības (spriedumi, 2001. gada 22. marts, Francija/Komisija, C-17/99, EU:C:2001:178, 35. punkts, un 2011. gada 26. oktobris, *Dufour*/ECB, T-436/09, EU:T:2011:634, 52. punkts).

29 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 296. pantā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā tiesību akta raksturam un tajā skaidri un nepārprotami ir jānorāda iestādes, kas ir izdevusi tiesību aktu, argumentācija, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un lai kompetentā tiesa varētu veikt attiecīgu kontroli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu precizēti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas minētā panta prasības, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai šā panta formulējumu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tiesību normas, kas regulē attiecīgo jomu (spriedumi, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 63. punkts; 2003. gada 6. marts, *Interporc*/Komisija, C-41/00 P, EU:C:2003:125, 55. punkts; 2007. gada 1. februāris, *Sison*/Padome, C-266/05 P, EU:C:2007:75, 80. punkts, un 2014. gada 19. novembris, *Ntouvas*/ECDC, T-223/12, nav publicēts, EU:T:2014:975, 20. punkts).

30 Runājot par pieteikumu par piekļuvi dokumentiem, visiem iestādes lēmumiem attiecībā uz Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā uzskaitītajiem izņēmumiem ir jābūt pamatotiem. Ja iestāde nolemj atteikt piekļuvi dokumentam, kuru tai lūdz izpaust, tai jāsniedz paskaidrojumi par to, pirmkārt, kā piekļuve šim dokumentam var konkrēti un reāli kaitēt interesēm, ko aizsargā Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā paredzētais izņēmums, uz kuru atsaucas šī iestāde, un, otrkārt, šā panta 2. un 3. punktā paredzētajos gadījumos – vai nepastāv sabiedrības prioritārās intereses, kas tomēr pamato konkrētā dokumenta publiskošanu (spriedumi, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 48. un 49. punkts; 2009. gada 11. marts, *BoraxEurope*/Komisija, T-121/05, nav publicēts, EU:T:2009:64, 37. punkts, un 2013. gada 12. septembris, *Besselink*/Padome, T-331/11, nav publicēts, EU:T:2013:419, 96. punkts).

31 Iestādei, kas atteikusi pieeju dokumentam, ir jāsniedz pamatojums, kas ļauj saprast un pārbaudīt, pirmkārt, vai pieprasītais dokuments tiešām attiecas uz jomu, kuru skar minētais izņēmums, un, otrkārt, vai ar šo izņēmumu saistītā aizsardzības vajadzība faktiski pastāv (spriedumi, 2005. gada 26. aprīlis, *Sison*/Padome, T-110/03, T-150/03 un T-405/03, EU:T:2005:143, 61. punkts, un 2013. gada 12. septembris, *Besselink*/Padome, T-331/11, nav publicēts, EU:T:2013:419, 99. punkts).

32 Izskatāmajā lietā no apstrīdētā lēmuma pamatojuma izriet, ka atteikumu piešķirt pilnīgu piekļuvi, ciktāl tam ir nozīme šajā lietā, Komisija ir pamatojusi ar izņēmumiem, kas paredzēti Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrajā ievilkumā (tiesvedības un juridisku konsultāciju aizsardzība) un 4. panta 3. punkta pirmajā un otrajā daļā (lēmumu pieņemšanas aizsardzība).

33 No tā arī izriet, ka, lasot kopsakarā ar sākotnējo lēmumu, strīdīgie dokumenti, attiecībā uz kuriem ir piešķirta tikai daļēja piekļuve, attiecas uz šādiem dokumentiem:

— dokuments Nr. 1 – 2011. gada 6. maija "Piezīme lietā – C6. nodaļas sanāksme ar *LS* un *SG* [ģenerālsekretāru]", kurā ir ietverts Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta un Komisijas juridiskā dienesta pārstāvju sanāksmes protokols;

— dokuments Nr. 3 – ietekmes uz direktīvas par tabakas izstrādājumiem pārskatīšanu novērtējuma vadības grupas sanāksmes, kas notika 2012. gada 19. jūlijā, protokols;

— dokuments Nr. 4 – Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD ierēdņa 2012. gada 13. marta vēstule par dažiem jautājumiem, kas tika diskutēti iekšēji, izstrādājot direktīvu par tabakas izstrādājumiem;

— dokuments Nr. 5 – Iekšējā tirgus un pakalpojumu ĢD ierēdņa 2011. gada 11. maija vēstule, kas adresēta dažādiem ģenerāldirektorātiem, par ietekmes novērtējuma vadības grupas ceturto sanāksmi;

— dokuments Nr. 6 – Iekšējā tirgus un pakalpojumu ĢD ierēdņa 2012. gada 20. marta vēstule, kas adresēta dažādiem ģenerāldirektorātiem;

— dokuments Nr. 7 – Iekšējā tirgus un pakalpojumu ĢD ierēdņa 2012. gada 20. jūlija vēstule, kas adresēta citiem tā paša ģenerāldirektorāta ierēdņiem un kurā ietverts 2012. gada 19. jūlijā notikušās dažādu Komisijas dienestu sanāksmes protokols.

34 Pirmkārt, Komisija uzskatīja, ka dokumenta Nr. 1, kurā ietverts juridiskā dienesta paziņojums, izpaušana varētu kaitēt juridiskām konsultācijām, kādas ir aizsargātas ar Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrajā ievilkumā paredzēto izņēmumu, kura mērķis ir aizsargāt iestādes intereses, [ievērojot tās spēju] lūgt juridiskas konsultācijas un saņemt atklātus, objektīvus un pilnīgus atzinumus. Izpaušana par atklāti pieejamiem padarītu iekšējus atzinumus par ļoti jutīgiem jautājumiem, kas bija kļuvuši par strīda priekšmetu. Attiecībā uz dokumentiem Nr. 3 līdz Nr. 7, kuri ir sagatavoti iekšējām vajadzībām saistībā ar apspriedēm un iepriekšējām pārrunām par tiesību aktu priekšlikumu pieņemšanu un kuros ir ietverti dažādu Komisijas dienestu apsvērumi, kas attiecas uz tabakas izstrādājumu iepakojumu un marķējumu un tabakas izstrādājumu pārdošanas noteikumiem, tā uzskatīja, ka šo dokumentu izpaušana varētu kaitēt tiesvedībām, kuras arī ir aizsargātas ar Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrajā ievilkumā paredzēto izņēmumu.

35 Gan saistībā ar juridisko konsultāciju, gan tiesvedību aizsardzību Komisija uzskatīja, ka pieprasīto dokumentu pilnīga izpaušana varētu nelabvēlīgi ietekmēt iespēju efektīvi aizstāvēt TID spēkā esamību. Tā norādīja, ka šis aizsargātu interešu aizskāruma risks esot nevis hipotētisks, bet gan reāls un taustāms, un šajā ziņā minēja:

— prasību, kuru Polija cēlusi Eiropas Savienības Tiesā pret Eiropas Parlamentu un Padomi (lieta, kurā tika taisīts 2016. gada 4. maija spriedums Polija/Eiropas Parlaments un Padome (C-358/14, EU:C:2016:323));

— faktu, ka tabakas nozares uzņēmumi esot kaismīgi apstrīdējuši TID pieņemšanu, un tādējādi, ka tuvākajā nākotnē tiekot gaidīti prejudiciālie jautājumi par šīs direktīvas spēkā esamību un dalībvalstu veiktajiem pasākumiem, tāpat kā pirmajā direktīvā par tabakas izstrādājumiem;

— faktu, ka pa šo laiku prasītāja pati esot paziņojusi par prasības celšanu *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division* (*Administrative Court*) (Augstā Karaliskā Tiesa (Anglija un Velsa), Administratīvā tiesa, Apvienotā Karaliste) par TID, kas acīmredzot nozīmējot, ka Eiropas Savienības Tiesai lieta esot jāskata prejudiciāla nolēmuma tiesvedības ceļā;

— dažādos strīdus, kas tiek skatīti Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO) (attiecībā uz dokumentiem Nr. 3 līdz Nr. 7 šis pēdējais pamats tika minēts vienīgi saistībā ar izņēmumu, kas attiecas uz tiesvedībām).

36 Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka dokumentu Nr. 1 un Nr. 3 līdz Nr. 7 publiskošana arī kaitētu lēmumu pieņemšanas aizsardzībai, kas paredzēta Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkta pirmajā daļā. Direktīva par tabakas izstrādājumiem ir Eiropas Savienības Tiesā notiekošas tiesvedības priekšmets, un gadījumā, ja TID tiktu atcelta, Komisija neizslēdzot, ka ar šo lietu saistītais lēmumu pieņemšanas process būtu jāsāk no jauna un ka šādu varbūtēju likumdošanas procesu lielā mērā ietekmētu pilnīga to dokumentu publiskošana, kuros ir apsvērumi par šo tēmu. Šai sakarā Komisija apstrīdētajā lēmumā uzskatīja, ka attiecīgo dokumentu aizklāto teksta daļu publiskošana apdraudētu lēmumu pieņemšanu Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkta pirmās daļas izpratnē un, kamēr notiktu tiesvedība, lēmumu pieņemšana nevarētu tikt uzskatīta par pilnībā pabeigtu. Pakārtoti Komisija uzskatīja, ka uz dokumentiem attiecās arī Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkta otrajā daļā paredzētais izņēmums.

37 Otrkārt, Komisija izslēdza tādu sevišķu sabiedrības interešu esamību, kuras attaisnotu piekļuvi. Atzīstot, kāda nozīme ir atklātībai, lai pilsoņiem dotu iespēju iesaistīties demokrātiskā procesā, un atklātības prezumpcijai attiecībā uz dokumentiem par likumdošanas procesu, Komisija tomēr uzskatīja, ka šo

iekšējo apsvērumu, pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principa un lēmumu pieņemšanas aizsardzība esot svarīgāka. Turklāt tā uzskatīja, ka prasītājas minētās intereses esot privātās, nevis sabiedrības intereses.

38 Jānorāda, ka no apstrīdētā lēmuma pamatojuma izriet, ka Komisija atbilstoši šā sprieduma 29. un 30. punktā minētajai judikatūrai ir norādījusi pietiekami skaidru un saprotamu pamatojumu attiecībā uz iemesliem, kuru dēļ tā uzskata, ka, pirmkārt, piekļuve pieprasītajiem dokumentiem konkrēti un faktiski kaitētu interesēm, kas aizsargātas ar Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā noteiktajiem izņēmumiem, un, otrkārt, ka neesot sevišķu sabiedrības interešu, kas tomēr attaisnotu to publiskošanu.

39 Turklāt ir jāpiebilst, kā tas arī izriet no prasītājas procesuālajiem rakstiem, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums tai ir ļāvis saprast piekļuves atteikuma iemeslus un sagatavot prasību. Turklāt šis pamatojums ir arī pietiekams, lai ļautu Vispārējai tiesai veikt kontroli.

40 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots. Jautājums par izņēmumu pamatotību, kas norādīta attiecībā uz pieprasītajiem dokumentiem, ir jāpārbauda, vērtējot otro un trešo pamatu.

41 Tātad pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par otro pamatu, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 1040/2001 4. panta 2. punkta otrā ievilkuma pārkāpums

42 Izvirzīdama otro pamatu, prasītāja pārmet Komisijai, ka, pirmkārt, tā neesot pierādījusi, kā izpaušana katrā atsevišķajā gadījumā konkrēti un faktiski kaitētu juridisko konsultāciju vai tiesvedību aizsardzībai. Otrkārt, tā uzskata, ka izņēmums attiecībā uz tiesvedībām neesot piemērojams.

43 Attiecībā uz pamatojumiem par juridiskajām konsultācijām prasītāja uzskata, ka iestādēm parasti būtu jādara zināmas savu juridisko dienestu konsultācijas par likumdošanas procesu un ka Komisija neesot sniegusi nekādu paskaidrojumu, kas pierādītu, kāpēc izskatāmajā lietā attiecīgo dokumentu pilnīga izpaušana konkrēti un faktiski kaitējot juridisko paziņojumu aizsardzības interesēm. Tomēr abstraktas atsauces uz juridiskajam dienestam piemītošo rīcībspēju, lai aizstāvētu TID spēkā esamību, neesot atbilstīgas ne attiecībā uz izņēmumu, kas aizsargā juridiskās konsultācijas, ne attiecībā uz izņēmumu, kas aizsargā "tiesvedības". Visbeidzot, Komisija neesot veikusi skaidru un konkrētu novērtējumu jautājumā, vai no attiecīgajiem dokumentiem katra dokumenta paziņošana nav saistīta ar sevišķām sabiedrības interesēm.

44 Attiecībā uz izņēmumu, kas skar tiesvedības, prasītāja uzskata, ka tas neesot piemērojams. Attiecīgie dokumenti esot izstrādāti vienīgi saistībā ar iepriekšējām pārrunām un apspriedēm, lai pieņemtu attiecīgā tiesību akta priekšlikumu, un neviens no šiem dokumentiem nav ticis sagatavots saistībā ar notiekošu, pabeigtu vai gaidāmu tiesvedību.

45 Attiecībā uz Komisijas izdarīto atsauci uz PTO procedūru prasītāja uzsver, ka pienākums izņēmumus interpretēt ierobežojoši neizbēgami izslēdz šo procedūru, jo PTO strīdu noregulēšanas mehānisms neesot "jurisdikcija". Turklāt PTO procedūra esot pamatota ar pilnīgi atšķirīgām tiesību normām, un pieprasītie dokumenti nevar būt atbilstīgi PTO lietai.

46 Komisija apstrīd šo argumentu pamatotību.

47 Komisija uzskata, ka attiecībā uz juridiskās konsultācijas aizsardzību tā esot pietiekami norādījusi iemeslus, kuru dēļ dokuments Nr. 1 ir aizsardzības vērts.

48 Attiecībā uz izņēmumu, kas skar tiesvedību aizsardzību, Komisija uzsver, ka šis izņēmums var tikt izprasts tikai kā tāds, kurš pirms uz pēc tiesvedības uzsākšanas attiecas ne tikai uz lietas materiāliem pievienotajiem dokumentiem un īpašas tiesvedības mērķiem sagatavotiem dokumentiem, bet arī uz citiem par strikti "uzskatāmiem" vai "atbilstošiem" iekšējiem dokumentiem attiecībā uz turpmākajām vai notiekošajām tiesvedībām, jo šo dokumentu izpaušana izjauktu procesuālo tiesību vienlīdzības principu un nenodrošinātu tiesvedības objektivitāti un pareizu norisi.

49 Jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1049/2001 preambulas 1. apsvērumu minētā regula saskan ar LES 1. panta otrajā daļā pausto vēlmi iezīmēt jaunu posmu, veidojot "vēl ciešāku Eiropas tautu savienību", kur lēmumu pieņemšana ir, cik iespējams, atklāta un, cik iespējams, tuvināta pilsoņiem. Kā tas ir atgādināts šīs regulas preambulas otrajā apsvērumā, sabiedrības tiesības piekļūt iestāžu dokumentiem ir saistītas ar šo iestāžu demokrātisko raksturu (spriedumi, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco* /Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 34. punkts; 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 68. punkts, un 2011. gada 21. jūlijs, Zviedrija/*MyTravel* un Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, 72. punkts).

50 Tālab, kā tas ir atgādināts Regulas Nr. 1049/2001 preambulas ceturtajā apsvērumā un 1. pantā, šīs regulas mērķis ir pēc iespējas pilnīgāk nodrošināt sabiedrības tiesības piekļūt iestāžu dokumentiem (spriedumi, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 33. punkts; 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 69. punkts, un 2011. gada 21. jūlijs, C-506/08 P, Zviedrija/*MyTravel* un Komisija, EU:C:2011:496, 73. punkts).

51 Protams, šīs tiesības tomēr ir pakļautas zināmiem ierobežojumiem, kas ir pamatoti ar sabiedrības vai privāto interešu apsvērumiem. Konkrētāk un atbilstoši Regulas Nr. 1049/2001 preambulas 11. apsvērumam, tās 4. pantā ir paredzēts izņēmumu tiesiskais regulējums, kas iestādēm dod tiesības atteikt piekļuvi dokumentam, ja iepazīšanās ar to var kaitēt kādām no interesēm, kuras aizsargātas ar šo pantu (spriedumi, 2007. gada 1. februāris, *Sison*/Padome, C-266/05 P, EU:C:2007:75, 62. punkts; 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 70. un 71. punkts; 2011. gada 21. jūlijs, Zviedrija/*MyTravel* un Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, 74. punkts, un 2013. gada 17. oktobris, Padome/*Access Info Europe*, C-280/11 P, EU:C:2013:671, 29. punkts).

52 Tomēr, tā kā ar šiem izņēmumiem tiek izdarīta atkāpe no principa par iespējami plašāku sabiedrības piekļuvi dokumentiem, tie ir jāinterpretē un jāpiemēro šaurā nozīmē (spriedumi, 2007. gada 1. februāris, *Sison*/Padome, C-266/05 P, EU:C:2007:75, 63. punkts; 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 36. punkts; 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 73. punkts, un 2011. gada 21. jūlijs, Zviedrija/*MyTravel* un Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, 75. punkts).

53 Tomēr ar to vien, ka dokuments attiecas uz kādu no interesēm, kura ir aizsargāta ar Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā paredzēto izņēmumu, nevar būt pietiekami, lai pamatotu šā izņēmuma piemērošanu (spriedumi, 2014. gada 3. jūlijs, Padome/*in 't Veld*, C-350/12 P, EU:C:2014:2039, 51. punkts, un 2005. gada 13. aprīlis, *Verein für Konsumenteninformation*/Komisija, T-2/03, EU:T:2005:125, 69. punkts).

54 Proti, pirmkārt, ja attiecīgā iestāde nolemj atteikt piekļuvi dokumentam, kuru tai tiek lūgts publiskot, tai principā ir jāsniedz paskaidrojumi par to, kā piekļuve šim dokumentam varētu konkrēti un faktiski kaitēt interesēm, ko aizsargā kāds no Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā paredzētajiem izņēmumiem, uz kuru šī iestāde atsaucas. Turklāt šāda kaitējuma riskam ir jābūt saprātīgi paredzamam, nevis tikai hipotētiskam (skat. spriedumu, 2011. gada 21. jūlijs, Zviedrija/*MyTravel u*n Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Otrkārt, ja iestāde piemēro kādu no Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā paredzētajiem izņēmumiem, tai ir jāizsver sevišķās intereses, kādas jāaizsargā ar attiecīgā dokumenta neizpaušanu, un it īpaši vispārīgās intereses, kas saistītas ar šā dokumenta publiskošanu, ņemot vērā priekšrocības, kuras – kā tas arī norādīts Regulas Nr. 1049/2001 preambulas otrajā apsvērumā – izriet no pieaugošās pārskatāmības, proti, labākas pilsoņu līdzdalības lēmumu pieņemšanas procesā, kā arī lielākas pārvaldes sistēmas leģitimitātes, efektivitātes un atbildības pilsoņu priekšā demokrātiskā iekārtā (spriedumi, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 45. punkts; 2013. gada 17. oktobris, Padome/*Access Info Europe*, C-280/11 P, EU:C:2013:671, 32. punkts, un 2014. gada 3. jūlijs, Padome/*in 't Veld*, C-350/12 P, EU:C:2014:2039, 53. punkts).

56 Turklāt Tiesa ir arī atzinusi, ka šiem apsvērumiem acīmredzami ir īpaša nozīme, kad Padome darbojas likumdevēja statusā, kā tas izriet no Regulas Nr. 1049/2001 preambulas 6. apsvēruma, saskaņā ar kuru tieši šādā gadījumā ir jānodrošina plašāka piekļuve dokumentiem. Pārskatāmība šajā kontekstā palīdz stiprināt demokrātiju, dodot pilsoņiem iespēju pārbaudīt tiesību akta pamatā esošās informācijas kopumu. Proti, pilsoņu iespēja pārzināt likumdošanas darbības pamatus ir nosacījums tam, lai tie varētu efektīvi īstenot savas demokrātiskās tiesības (spriedumi, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco* /Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 46. punkts, un 2013. gada 17. oktobris, Padome/ *Access Info Europe*, C-280/11 P, EU:C:2013:671, 33. punkts). Kaut gan šī judikatūra attiecas uz pieteikumu par piekļuvi Padomes dokumentiem, tā ir arī atbilstoša attiecībā uz Komisijas dokumentiem, kuri sagatavoti likumdošanas procesā.

–Par juridisko konsultāciju aizsardzību

57 Prasītāja būtībā kritizē Komisijas minēto neskaidro pamatojumu, kas, tās skatījumā, judikatūrā katrā ziņā jau ir ticis noraidīts.

58 Attiecībā uz Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrajā ievilkumā paredzēto izņēmumu, kas piemērojams juridiskām konsultācijām, no judikatūras izriet, ka pārbaudei, kas iestādei ir jāveic gadījumā, kad tai tiek lūgts publiskot dokumentu, obligāti jānotiek trijos posmos atbilstoši šajā normā ietvertajiem trim kritērijiem (spriedumi, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 37. punkts, un 2014. gada 3. jūlijs, Padome/*in 't Veld*, C-350/12 P, EU:C:2014:2039, 95. punkts).

59 Tādējādi pirmajā posmā iestādei ir jāpārliecinās, vai dokuments, kuru tiek lūgts publiskot, patiešām attiecas uz juridisko konsultāciju. Otrajā posmā tai ir jāpārbauda, vai to attiecīgā dokumenta daļu publiskošana, kuras ir uzskatāmas par saistītām ar juridiskajām konsultācijām, var kaitēt šo juridisko konsultāciju aizsardzībai tādā ziņā, ka tas kaitētu iestādes interesēm lūgt juridiskas konsultācijas un saņemt atklātus, objektīvus un pilnīgus atzinumus. Šo interešu kaitējuma riskam ir jābūt saprātīgi paredzamam, nevis vienīgi hipotētiskam. Trešajā un pēdējā posmā, ja iestāde uzskata, ka dokumenta publiskošana var kaitēt juridisko konsultāciju aizsardzībai tā, kā tas nupat tika definēts, tai ir jāpārbauda, vai nepastāv sevišķas sabiedrības intereses, kas pamato šo publiskošanu, neraugoties uz kaitējumu, kas publiskošanas rezultātā rastos tās spējai lūgt juridiskas konsultācijas un saņemt atklātus, objektīvus un pilnīgus atzinumus (šajā ziņā skat. spriedumus, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 38.–44. punkts, un 2014. gada 3. jūlijs, Padome/*in 't Veld*, C-350/12 P, EU:C:2014:2039, 96. punkts).

60 Tiesa ir arī nospriedusi, ka, ciktāl iestādes juridiskā dienesta sniegta juridiska atzinuma publiskošana varētu kaitēt šā juridiskā dienesta neatkarības aizsardzības interesēm, šis risks būtu jāizsver kopā ar Regulas Nr. 1049/2001 pamatā esošajām sevišķajām sabiedrības interesēm. Šādas sevišķas sabiedrības intereses pastāv faktā, ka dokumentu, kuros ietverts iestādes juridiskā dienesta atzinums par juridiskajiem jautājumiem, kas radušies debatēs par likumdošanas priekšlikumiem, publiskošana var palielināt likumdošanas procesa pārskatāmību un atklātumu un stiprināt Eiropas pilsoņu

demokrātiskās tiesības pārbaudīt tiesību akta pamatā esošo informāciju, kā tas it īpaši paredzēts minētās regulas otrajā un sestajā apsvērumā (spriedums, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco* /Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 67. punkts).

61 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka ar Regulu Nr. 1049/2001 principā tiek noteikts pienākums publiskot iestādes juridiskā dienesta atzinumus, kas saistīti ar likumdošanas procesu (spriedums, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 68. punkts).

62 Šis secinājums tomēr netraucē tam, ka, pamatojoties uz juridisko konsultāciju aizsardzību, var atteikt publiskot specifisku juridisku atzinumu, kas sagatavots likumdošanas procesa kontekstā, bet kuram ir īpaši jūtīgs raksturs vai ļoti ievērojams apjoms, kas pārsniedz konkrētā likumdošanas procesa robežas. Šādā gadījumā attiecīgajai iestādei atteikums ir detalizēti jāpamato (spriedums, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 69. punkts).

63 Izskatāmajā lietā Vispārējā tiesa ir varējusi konstatēt, ka pēc dokumentu iesniegšanas saistībā ar pierādījumu savākšanas pasākumu, kas tika noteikts ar Vispārējās tiesas 2015. gada 11. novembra rīkojumu, dokuments Nr. 1 ir bijis Komisijas juridiskā dienesta atzinums.

64 Kaut gan no 2008. gada 1. jūlija sprieduma Zviedrija un *Turco*/Padome (C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374) izriet, ka principā juridiskam atzinumam ir jābūt publiskotam, minētajā spriedumā nav izslēgta juridiska atzinuma neizpaušana īpašos gadījumos.

65 Turklāt patiešām ir tā, ka Tiesa ir atspēkojusi argumentu, saskaņā ar kuru juridiskā atzinuma izpaušana varētu kaitēt iestādes spējai vēlāk tiesā aizstāvēt leģislatīva akta spēkā esamību, kā tik vispārīgu, ar kuru nevar pamatot Regulā Nr. 1049/2001 paredzēto izņēmumu no pārskatāmības [principa] (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 1. jūlijs, Zviedrija un *Turco*/Padome, C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374, 65. punkts).

66 Tomēr atšķirībā no lietas, kurā tika taisīts 2008. gada 1. jūlija spriedums Zviedrija un *Turco*/Padome (C-39/05 P un C-52/05 P, EU:C:2008:374), ir jākonstatē, ka izskatāmajā lietā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā, 2014. gada 24. septembrī, Apvienotās Karalistes tiesās tika skatīta prasība, kuru prasītāja bija cēlusi jūnija beigās un kurā tika apstrīdēta TID, un – ievērojot ar TID saistītos, pretrunīgos juridiskos jautājumus un attiecībā uz TID pieņemšanu notikušā likumdošanas procesa vēsturi – prezumēta liela varbūtība, ka tiks iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.

67 Tātad Komisija ir pamatoti varējusi uzskatīt, ka tuvākajā nākotnē bija paredzams paust lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu. Turklāt Polijas Republika 2014. gada 22. jūlijā bija cēlusi prasību Eiropas Savienības Tiesā, apstrīdot dažu tādu TID noteikumu spēkā esamību, ar kuriem, Polijas Republikas skatījumā, tiekot pārkāpts LESD 114. pants, samērīguma princips, kā arī subsidiaritātes princips.

68 Šā iemesla dēļ nav nepamatots Komisijas arguments, saskaņā ar kuru tiek apgalvots, ka esot aizskarta tās rīcībspēja tiesvedībās aizstāvēt savu nostāju un ir noticis pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principa aizskārums.

69 Proti, no dokumenta Nr. 1 publiskotajām daļām izriet, ka juridiskais dienests esot uzskatījis, ka attiecībā uz dažiem pārskatīšanas novērtējuma projektā ietvertiem un ar tabakas izstrādājumiem saistītiem politiskiem lēmumiem, kuru dažas teksta daļas ir bijušas aizklātas, Eiropas Savienībai neesot likumdošanas kompetences vai ka šis politiskais lēmums neesot bijis samērīgs LESD 114. panta gaismā.

70 Tomēr dokumentā Nr. 1 aizklātās teksta daļas varētu apdraudēt juridisko atzinumu aizsardzību, t.i., iestādes interešu lūgt juridiskas konsultācijas un saņemt atklātus, objektīvus un pilnīgus atzinumus aizsardzību, kā arī Komisijas juridiskā dienesta stāvokli, līdzīgi kā citi lietas dalībnieki TID spēkā

esamību aizstāvot Eiropas Savienības Tiesā, ciktāl tiktu pausta tās juridiskā dienesta nostāja par delikātiem un strīdīgiem jautājumiem, pat pirms iespējas to darīt tiesvedībā, lai arī otrai pusei līdzīgs pienākums nebūtu bijis noteikts.

71 Visbeidzot, kas attiecas uz argumentu, saskaņā ar kuru Komisija neesot veikusi skaidru un konkrētu novērtējumu jautājumā par to, vai attiecīgo dokumentu izpaušana varētu būt saistīta ar sevišķām sabiedrības interesēm, ir jākonstatē, ka no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija ir sniegusi pamatojumu attiecībā uz tās tiesībām uz aizstāvību, ar ko tiktu pamatota ar pārskatāmību saistītu sabiedrības interešu pakārtošana tās izvirzītā izņēmuma pamatā esošajiem iemesliem. Tā arī paskaidro, ka prasītājas intereses attiecībā uz iespējami plašu piekļuvi dokumentiem esot nevis sabiedrības intereses, bet gan acīmredzot privātas intereses. Tātad nevar uzskatīt, ka Komisija nav veikusi konkrētu analīzi vai ka tā nav norādījusi sava lēmuma pamatus.

72 Tātad iebildums par to, ka ir pārkāpts Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrais ievilkums, kura mērķis ir juridisko konsultāciju aizsardzība, ir jānoraida.

Par tiesvedību aizsardzību

73 Kā tas ir minēts iepriekš 44. punktā, prasītāja apstrīd izņēmuma par tiesvedību aizsardzību piemērojamību attiecībā uz dokumentiem Nr. 3 līdz Nr. 7. Turklāt Komisija neesot konkrēti paskaidrojusi, kāpēc publiskošana konkrēti un faktiski kaitētu tiesvedību aizsardzībai.

74 Jāatgādina, ka Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā ierobežojoši uzskaitīto izņēmumu vidū ir izņēmumi par tiesvedību aizsardzību.

75 No judikatūras izriet, ka jēdziens "tiesvedība" ir interpretējams tādējādi, ka sabiedrības interešu aizsardzības labad nedrīkst izpaust tos dokumentus, kas ir tikuši sagatavoti tikai izmantošanai konkrētajā tiesvedībā (skat. spriedumus, 2006. gada 6. jūlijs, *Franchet* un *Byk*/Komisija, T-391/03 un T-70/04, EU:T:2006:190, 88. un 89. punkts un tajos minētā judikatūra, un 2012. gada 3. oktobris, *Jurašinović*/Padome, T-63/10, EU:T:2012:516, 66. punkts un tajā minētā judikatūra).

76 Tāpat ir ticis nospriests, ka ar frāzi "dokumenti, kas sagatavoti tikai izmantošanai konkrētā tiesvedībā tiesā," būtu jāsaprot iesniegtie procesuālie raksti vai akti, iekšējie dokumenti, kas attiecas uz notiekošu lietas izmeklēšanu, paziņojumi, kuri ir saistīti ar lietu starp konkrētu ģenerāldirekciju un juridisko dienestu vai advokātu biroju; šī izņēmuma piemērošanas jomas ierobežošanas mērķis ir nodrošināt, pirmkārt, darba aizsardzību Komisijā un, otrkārt, konfidencialitāti un principa par advokātu profesionālo noslēpumu ievērošanu (spriedums, 2006. gada 6. jūlijs, *Franchet* un *Byk*/Komisija, T-391/03 un T-70/04, EU:T:2006:190, 90. punkts).

77 Turklāt ir ticis atzīts, ka pastāv vispārējs pieņēmums attiecībā uz procesuālajiem rakstiem, kas ietilpst Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrā ievilkumā paredzētajā tiesvedībā (spriedums, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 94. punkts).

78 Šajā kontekstā Tiesa ir uzskatījusi, ka procesuālie raksti, kas iesniegti konkrētas tiesvedības ietvaros, ir pavisam īpaši, jo tie savu iezīmju dēļ drīzāk ir daļa no Tiesas tiesvedības, nevis Komisijas administratīvajām darbībām, turklāt šīs minētās darbības neprasa tāda paša apjoma piekļuvi dokumentiem kā Savienības iestādes likumdošanas darbības.

79 Proti, atbilstoši šai judikatūrai šie procesuālie raksti tiek sagatavoti vienīgi minētās tiesvedības vajadzībām un ir būtisks tās elements. Dokumentā, uz kura pamata uzsākta tiesvedība, prasītājs nosaka strīda robežas, un, konkrēti, šīs tiesvedības rakstveida stadijā lietas dalībnieki sniedz Savienības tiesai

informāciju, pamatojoties uz kuru tai ir jāpieņem tiesas nolēmums (spriedums, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 78. punkts).

80 Tiesa ir arī uzskatījusi, ka izņēmums saistībā ar tiesvedību aizsardzību nozīmē, ka tiek nodrošināta pušu procesuālo tiesību vienlīdzības, kā arī pareizas tiesvedības principa ievērošana. Proti, pusei nodrošināta piekļuve dokumentiem varētu izjaukt vajadzīgo līdzsvaru starp lietas dalībniekiem, – līdzsvaru, kas ir pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principa pamatā, ja publiskošanas pienākums attiektos vienīgi uz attiecīgo iestādi, kurai adresēts pieteikums par piekļuvi dokumentiem, nevis uz visiem lietas dalībniekiem (spriedums, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 85.–87. punkts).

81 Otrkārt, Tiesa ir uzskatījusi, ka pret procesuālo rakstu publiskošanu vērsts pieņēmums ir pamatots arī ar Eiropas Savienības Tiesas statūtiem un Savienības tiesu reglamentiem (spriedums, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 96.–99. punkts).

82 Visbeidzot, Tiesa ir nospriedusi, ka iepriekš minētais vispārējais pieņēmums ir bijis piemērojams vienīgi attiecībā uz specifisku notiekošu tiesvedību. Lai gan procesuālo rakstu, kas iesniegti vēl notiekošā tiesvedībā, publiskošana tiek uzskatīta par tādu, kas kaitē šīs tiesvedības aizsardzībai, jo procesuālie raksti ir ar tiesvedību saistītu darbību pamats, Tiesa ir nospriedusi, ka tas tā nav gadījumā, kad attiecīgā tiesvedība ir pabeigta ar tiesas nolēmumu (spriedums, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 130. punkts).

83 Tiklīdz tiesvedība ir pabeigta, vairs nav pamata uzskatīt, ka procesuālo rakstu publiskošana minētās tiesvedības ietvaros varētu kaitēt šīs tiesvedības aizsardzībai. Tiesa nav izslēgusi, ka tādu procesuālo rakstu publiskošana, kas attiecas uz pabeigtu tiesvedību, bet ir saistīti ar citu, vēl notiekošu tiesvedību, var radīt kaitējuma risku šai notiekošajai tiesvedībai, it īpaši ja šīs minētās tiesvedības dalībnieki nav tie paši, kas lietā, kuras izskatīšana ir pabeigta. Tomēr šāds risks ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, tostarp no abās tiesvedībās izvirzīto argumentu līdzības pakāpes. Proti, ja Komisijas procesuālie raksti atkārtojas tikai daļēji, tad daļēja publiskošana varētu būt pietiekama, lai izvairītos no jebkāda kaitējuma riska attiecībā uz vēl notiekošo tiesvedību. Tomēr šādos apstākļos vienīgi konkrētu procesuālo rakstu, kuriem lūgta piekļuve, vērtējums var ļaut Komisijai konstatēt, vai to publiskošanu var atteikt saskaņā ar Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otro ievilkumu (spriedums, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 132.–135. punkts).

84 Izskatāmajā lietā nav strīda par to, ka dokumenti Nr. 3 līdz Nr. 7 ir sagatavoti gados pirms jebkādas tiesvedības uzsākšanas. Proti, kā skaidri izriet no apstrīdētā lēmuma, minētie dokumenti ir sagatavoti saistībā ar apspriedēm un iepriekšējām pārrunām, lai pieņemtu attiecīgo tiesību akta priekšlikumu. Tātad tāpēc vien tos nevar uzskatīt par sagatavotiem tikai konkrētas tiesvedības mērķiem (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 3. oktobris, *Jurašinović*/Padome, T-63/10, EU:T:2012:516, 76. punkts).

85 Tomēr Komisija saistībā ar izņēmumu par tiesvedību aizsardzību lūdz interpretāciju arī attiecībā uz dokumentiem, kuri nav sagatavoti tikai vienas tiesvedības mērķiem, būtībā pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principa un tās tiesību uz aizstāvību dēļ, ko varētu skart šā izņēmuma ierobežojoša interpretācija. Proti, Komisijas skatījumā, ja ar konkrētu tiesvedību saistīto procesuālo rakstu publiskošana varētu apdraudēt tās procesuālo stāvokli, tas pats būtu attiecināms uz dokumentu, kurā sabiedrībai pausta tās nostāja par jautājumiem, kas nākotnē varētu būt vēl nesākta, taču paredzama strīda priekšmets.

86 Jāatgādina, ka saskaņā ar iepriekš 52. punktā minēto judikatūru Regulas Nr. 1049/2001 4. pantā paredzētie izņēmumi ir jāinterpretē un jāpiemēro šaurā nozīmē.

87 Tāpat ir jāatgādina, ka lietā Zviedrija u.c./*API* un Komisija, kurā tika taisīts 2010. gada 21. septembra spriedums (C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541), tiek aplūkoti galvenokārt specifiski dokumenti, proti, procesuālie raksti, un jautājums par to, kurā gadījumā ir piemērojams vispārējs pieņēmums un kurā gadījumā ir jāveic konkrēts vērtējums atbilstoši procesuālajiem rakstiem.

88 Tomēr no iepriekš minētās judikatūras neizriet, ka vajadzības gadījumā no izņēmuma par tiesvedībām piemērošanas jomas tiek izslēgti citi dokumenti. Proti, no šīs judikatūras izriet, ka ar šo izņēmumu būtībā tiek nodrošināta pušu procesuālo tiesību vienlīdzības, kā arī pareizas tiesvedības principa ievērošana (spriedums, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 85. punkts). Tomēr nepieciešamība nodrošināt pušu procesuālo tiesību vienlīdzību tiesā attaisno ne tikai tādu dokumentu aizsardzību, kuri sagatavoti vien konkrētā strīda vajadzībām, piemēram, procesuālie raksti, bet arī tādu dokumentu aizsardzību, kuru publiskošana konkrētajā strīdā var apdraudēt attiecīgo vienlīdzību, kas loģiski izriet no paša lietas taisnīgas izskatīšanas jēdziena. Tomēr, lai varētu piemērot šo izņēmumu, ir nepieciešams, ka, pieņemot lēmumu, ar kuru tiek atteikta piekļuve minētajiem dokumentiem, pieprasītajiem dokumentiem būtu atbilstoša saikne ar Savienības tiesā izskatīšanā esošu lietu, attiecībā uz kuru attiecīgā iestāde atsaucas uz izņēmumu, un ka, lai arī minētie dokumenti nav tikuši sagatavoti saistībā ar notiekošu tiesvedību, to publiskošana var kaitēt pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principam un potenciāli – attiecīgās iestādes spējām aizstāvēties minētajā tiesvedībā. Citiem vārdiem sakot, ir vajadzīgs, lai dokumentos būtu pausta attiecīgās iestādes nostāja par strīdīgajiem jautājumiem, kuri ir izvirzīti minētajā tiesvedībā.

89 Iepriekš minētie apsvērumi var attiekties gan uz tiesvedībām, kas, pieņemot lēmumu, ar kuru tiek atteikta piekļuve pieprasītajiem dokumentiem, notiek valsts tiesā, ar nosacījumu, ka Savienības tiesību akta interpretācijas vai spēkā esamības jautājums tajos ir izvirzīts tā, ka, ņemot vērā lietas kontekstu, īpaši ticams šķiet lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.

90 Šajos abos gadījumos, kaut gan minētie dokumenti nav sagatavoti saistībā ar īpašu tiesvedību, attiecīgās tiesvedības integritāte un pušu savstarpējā procesuālo tiesību vienlīdzība varētu tikt nopietni apdraudēta, ja puses izmantotu privileģētu piekļuvi otras puses iekšējai informācijai, kas ir cieši saistīta ar izskatīšanā esošas vai potenciālas, taču gaidāmas lietas juridiskajiem aspektiem.

91 Šajā ziņā ir skaidrs, ka tiesību akta priekšlikums tabakas izstrādājumu jomā ir viens no tiem visvairāk apspriestajiem Savienības likumprojektiem, kuri nesen ir pieņemti. Tādējādi, ņemot vērā Pirmo direktīvu par tabakas izstrādājumiem, kura bija asu juridisku domstarpību priekšmets, bija paredzams, ka arī TID būs šādu juridisku domstarpību priekšmets.

92 Proti, ir izrādījies, kā jau tas ir norādīts iepriekš, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā Apvienotās Karalistes tiesās tika skatīta prasība, ko prasītāja bija cēlusi 2014. gada jūnija beigās. Turklāt Polijas Republika 2014. gada jūlijā bija cēlusi prasību Eiropas Savienības Tiesā, apstrīdot dažu tādu TID noteikumu spēkā esamību, ar kuriem tiekot pārkāpts LESD 114. pants, samērīguma princips, kā arī subsidiaritātes princips.

93 Tātad Komisija, ņemot vērā attiecībā uz TID pieņemšanu notikušā likumdošanas procesa vēsturi, ir varējusi pamatoti uzskatīt, ka tuvākajā nākotnē, visticamāk, būs paredzams lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, un tātad ka attiecīgo dokumentu publiskošana varētu kaitēt pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principam gaidāmā prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā.

94 Līdz ar to ir jāpārbauda, vai dokumenti Nr. 3 līdz Nr. 7 ir "atbilstoši" attiecībā uz abām iepriekš minētajām tiesvedībām un tātad – vai šo dokumentu publiskošana varētu kaitēt pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principam, kas ir Komisijas galvenais norādītais iemesls, lai pamatotu atteikumu par pilnīgu piekļuvi minētajiem dokumentiem.

95 Jānorāda, ka Komisija ir piešķīrusi pilnīgu vai ļoti plašu daļēju piekļuvi lielākajai daļai pieprasīto dokumentu. Tāpat ir jānorāda, ka, ņemot vērā dažos dokumentos aizklāto teksta daļu īslaicīgumu, Komisijai nav bijis iespējams vēl sīkāk paskaidrot šo dokumentu saturu, tos neizpaužot.

96 Turklāt pēc tam, kad saskaņā ar 2015. gada 11. novembrī noteikto pierādījumu savākšanas pasākumu tika iesniegti dokumenti, ir jākonstatē, ka dokumentu Nr. 3 līdz Nr. 7 aizklātās teksta daļas attiecās uz jautājumiem par iepakojumu un marķējumu, kā arī tabakas izstrādājumu pārdošanas līgumiem – jautājumiem, kuri var būt saistīti ar Savienības likumdošanas kompetenci, lēmumu juridisko pamatu un ierosinātā pasākuma samērīgumu. Turklāt ir jākonstatē, ka runa ir par dažādu Komisijas ģenerāldirektorātu ierēdņu nostāju attiecībā uz dažādu paredzēto lēmumu likumību.

97 Proti, pušu procesuālo tiesību vienlīdzības princips prasa, lai iestāde, kura pieņem apstrīdēto aktu, spēj tiesā efektīvi aizstāvēt savas rīcības tiesiskumu. Tomēr šī iespēja tiktu nopietni apdraudēta, ja attiecīgajai iestādei būtu jāaizstāvas ne tikai saistībā ar prasītājas izvirzītajiem pamatiem un argumentiem vai kā izskatāmajā lietā – saistībā ar gaidāmu tiesvedību, bet arī saistībā ar iekšēji pieņemtām nostājām par dažādu tādu lēmumu tiesiskumu, kuri pieņemti, sagatavojot attiecīgo aktu. It īpaši atšķirībā no tā, kā tas ir šajā gadījumā, dokumenti, kuros ir informācija, kas ir Komisijas kompetences īstenošanas faktiskā bāze, kuras publiskošana var izrādīties nepieciešama, lai izpildītu iepriekš 30. punktā minētos mērķus, un šāda veida nostāju ietverošu dokumentu publiskošanas rezultātā attiecīgajai iestādei ir jāaizstāvas pret pašas personāla apsvērumiem, kuri galu galā nav tikuši apstiprināti. Šī situācija var izjaukt vajadzīgo līdzsvaru starp lietas dalībniekiem minētajās tiesās, ciktāl uz prasītāju nevar attiekties šāda veida iekšēju vērtējumu publiskošanas pienākums (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 21. septembris, Zviedrija u.c./*API* un Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P, EU:C:2010:541, 87. punkts).

98 Tātad šādu dokumentu publiskošana sabiedrībai, kaut arī norit tiesvedība par attiecīgā akta interpretāciju un tiesiskumu, varētu apdraudēt Komisijas aizstāvības pozīcijas, kā arī pušu procesuālo tiesību vienlīdzības principu, ja ar to jau tiktu paziņotas juridiska rakstura iekšējas nostājas, ko šie dienesti pauduši par strīdīgajiem jautājumiem, kaut arī citam lietas dalībniekam līdzīgs pienākums netiktu uzlikts.

99 Ņemot vērā iepriekš minēto, otrais pamats ir jānoraida. Turklāt, ņemot vērā to, ka Komisija ir balstījusies uz vairākiem izņēmumiem un ka attiecībā uz dokumentu Nr. 1 atsaukšanās uz izņēmumu par juridisko konsultāciju aizsardzību un attiecībā uz dokumentiem Nr. 3 līdz Nr. 7 atsaukšanās uz tiesvedību aizsardzību ir bijusi pamatota, trešā pamata, ar kuru tiek apgalvots Regulas Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkta pārkāpums attiecībā uz izņēmumu par lēmumu pieņemšanas aizsardzību, pamatotība nav jāpārbauda, un šis pamats katrā ziņā var tikt tikai noraidīts.

100 Tādējādi pamats ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

101 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piesprież atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiesprież atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Philip Morris Ltd* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Gratsias Kancheva Wetter

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2016. gada 15. septembrī.

[Paraksti]